

Opdrachtgever	Wind Ontwikkeling Amsterdam Noord BV
Datum	10 november 2023
Auteur	Rico Andriesse
Kenmerk	016266.20231110.N1.01
Pagina	1/3

Verkeersveiligheid Windpark Coenplein - Reactie Goudappel op advies Rijkswaterstaat

Aanleiding

De directeur Netwerkontwikkeling Rijkswaterstaat West-Nederland Noord heeft op 2 november 2023 een advies uitgebracht aan de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied over verkeersveiligheid Windpark Noorder IJplas.

In het advies wordt gerefereerd aan de wegbeeldanalyse, uitgevoerd op verzoek van initiatiefnemer Wind Ontwikkeling Amsterdam Noord BV. Het rapport over de wegbeeldanalyse is opgesteld door twee experts van Goudappel: een auditor voor verkeersveiligheid op Rijkswegen en een expert Human Factors.

Deze notitie geeft een reactie op het advies van Rijkswaterstaat en gaat in op:

- De gebruikte onderzoekstechnieken
- De zorgvuldigheid van het proces
- De interpretatie van de bevindingen
- De mitigerende maatregelen

Gebruikte onderzoekstechnieken

Het advies beschrijft dat Goudappel voor de wegbeeldanalyse enkel gebruik heeft gemaakt van 3D simulaties en foto's om de verkeersveiligheid te beoordelen.

Dit is een onvolledige weergave van de wijze waarop het onderzoek is uitgevoerd. Hiermee wordt ten onterechte het beeld geschetst dat het onderzoek slechts op basis van beeldmateriaal is uitgevoerd.

Goudappel heeft de bestaande onderzoeken naar effecten van windturbines op verkeersveiligheid bestudeerd. Vervolgens is een schouw uitgevoerd op de wegen rondom de locatie waar de windturbines zijn geplaatst. Alle mogelijke naderingsrichtingen zijn

gereden en onderzocht. Daarbij zijn filmopnamen gemaakt die bij verdere bestudering zijn geraadpleegd.

Op basis van de opgedane ervaringen zijn twee expertsessies georganiseerd met twee experts Human Factors, welke genoemd worden in het advies. Voor het eigen onderzoek en voor visualisatie tijdens de expertsessies is een 3D-simulatie ontwikkeld waarin vanuit verschillende naderingsrichtingen de windturbines zichtbaar zijn gemaakt in het wegbeeld.

Op deze manier is goed te beoordelen wat er zichtbaar is van de windturbines en op welk moment. De foto's zijn slechts gebruikt in een presentatie als inleiding op de eerste expertsessie.

Zorgvuldigheid van het proces

Na oplevering van het conceptrapport heeft Goudappel de resultaten en inzichten besproken met wegbeheerders van RWS en in een tweede overleg met Steunpunt Gedrag van RWS. Op basis van deze gesprekken is het conceptrapport aangescherpt. Deze aanpassingen zijn niet in het advies van Rijkswaterstaat meegenomen.

In het advies wordt de expert van Goudappel tweemaal als expert benoemd en de twee geraadpleegde experts geïntroduceerd als onafhankelijke gedragsexperts. Uiteraard zijn beide experts van Goudappel ook onafhankelijk. De experts van Goudappel verbazen zich erover dat RWS alleen het advies heeft overgenomen van de geraadpleegde experts en steunpunt gedrag. Het wordt niet duidelijk waarom het advies uit de wegbeeldanalyse naar hun mening onjuist is.

Interpretatie van de bevindingen

Het rapport van de wegbeeldanalyse maakt een onderbouwde en onafhankelijk afweging op basis van wat bekend is over de effecten van windturbines nabij snelwegen en de bevindingen in het onderzoek. Er is gedocumenteerd waar de oorsprong ligt van het verschil van mening van de experts, namelijk of de taaklastverzwaring leidt tot een onaanvaardbaar verhoogd veiligheidsrisico.

In de rapportage wegen we dit nauwkeurig af en is de mening van de geraadpleegde experts integraal opgenomen. Er wordt gerefereerd aan onderzoek naar de effecten van windturbines. Uit deze onderzoeken blijkt inderdaad dat windturbines een effect hebben op het rijgedrag. Er zijn positieve effecten, namelijk een afname van snelheid met daarbij een forse afname in te verwachten ongevallen, en er zijn negatieve effecten: toename van variatie in snelheid en iets andere positie in de rijstrook. Geen van de rapporten beoordeelt de negatieve effecten als een onaanvaardbaar toegenomen veiligheidsrisico. De conclusie

dat windturbines effect hebben op de rijtaak klopt, maar de effecten zijn niet zodanig dat de conclusie dat de effecten tot een onaanvaardbaar veiligheidsrisico leiden gerechtvaardigd is.

Het rapport met onderzoek naar windturbines op de N15 (nu A15) wordt door verschillende experts aangehaald. Dit rapport concludeert dat in de onderzochte situatie de effecten niet direct wijzen op verkeersveiligheidsproblemen. Zij voegen er een advies aan toe om dergelijke windturbines (type plaatsing waar het onderzoek over ging) niet te plaatsen op locaties waar verhoogde aandacht van de bestuurder noodzakelijk is. Waar dit advies op gebaseerd is, is echter niet duidelijk en past ook niet bij de onderzoeken waaruit blijkt dat het effect van windturbines minimaal is en in de onderzochte situaties niet leidt tot een onaanvaardbaar risico voor de verkeersveiligheid.

De experts van Goudappel kunnen zich voorstellen dat RWS als verantwoordelijk wegbeheerder alle toevoegingen op de betreffende wegen onwenselijk vindt. Dit is echter geen antwoord op de vraag of er een onaanvaardbaar toegenomen veiligheidsrisico ontstaat door de windturbines. Het advies van RWS maakt zonder onderbouwing de stap van een beperkt toegenomen veiligheidsrisico naar een onaanvaardbaar verhoogd risico voor de verkeersveiligheid.

Mitigerende maatregelen

De conclusie in het rapport van de wegbeeldanalyse is dat de effecten van windturbines klein zijn. Daar zijn alle experts het over eens. Verwacht mag worden dat er ook mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen om die kleine effecten te compenseren. Het advies van RWS schuift dit ten onrechte terzijde.

RWS redeneert dat omdat zij de conclusie van de experts van Goudappel niet onderschrijven de mitigerende maatregelen ook geen effect hebben. Dat is geen logische redenering. Ook als de redenering van de geraadpleegde experts en het steunpunt gedrag wordt gevolgd, geldt dat er slechts van een beperkt effect van de windturbines sprake zal zijn, waardoor ook kleine mitigerende maatregelen effectief kunnen zijn. RWS onderbouwt vervolgens niet waarom zij geen perspectief zien in mitigerende maatregelen in de gebruiks- en bouwfase.

Het advies van RWS doet naar ons oordeel geen recht aan het onafhankelijke en afgewogen advies dat is gedaan door de experts van Goudappel in het rapport over de wegbeeldanalyse en waarin alle inzichten over de bestaande situatie en het effect van de windturbines zijn geanalyseerd.